

PREPORUKE EU

Komisija je preporučila nadležnim tijelima u BiH da se pri izradi strategija i propisa konsultuju zainteresovane strane, da se izdvoje dostatni resursi za ostvarivanje ciljeva strategije, da se prednost da kvalitetu u odnosu na brzinu, da se poboljša prikupljanje podataka u statističke svrhe i osigura mehanizam praćenja provedbe strategije.

POLJOPRIVREDA I RURALNI RAZVOJ (POGLAVLJE 11)

1. Nastaviti poštivati sve odredbe **SSP-a o trgovini**.
2. Nastaviti usklađivati **trgovinsku statistiku** za poljoprivredne proizvode, prerađene poljoprivredne proizvode i ribu i riblje proizvode sa statističkim pravilima EU kako bi se napravila odgovarajuća analiza i spriječila neusklađenost između vrijednosti BiH i EU za određene robe.
3. Postići napredak u pripremi **poljoprivrednog popisa**. Neprovođenje popisa ozbiljno ugrožava poljoprivrednu statistiku i izradu politike poljoprivrednog i ruralnog razvoja. Dodijeliti neophodna sredstva za poljoprivredni popis i osigurati da zakonski preduslovi, uključujući utvrđeni budžet, pravni okvir, organizaciju i metodologiju, budu ispunjeni do 3. kvartala 2026. godine. Usvojiti akcioni plan za pripremu, provedbu i diseminaciju rezultata poljoprivrednog popisa, i provesti poljoprivredni popis u oktobru 2026. godine primjenjujući pravni osnov koji važi za cijelu državu.
4. Poboljšati **upravne kapacitete** i resurse u cilju bolje pripremljenosti i postepenog približavanja BiH zajedničkoj poljoprivrednoj politici (CAP) EU, posebno u pogledu uspostavljanja centralne agencije za plaćanja i Integrisanog administrativnog i kontrolnog sistema. U tom smislu, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i drugi nadležni državni organi moraju poboljšati koordinaciju u kreiranju cjelodržavnih politika i usklađivanju s *acquisom*.
5. Ubrzati neophodne ekonomske reforme kako bi se povećala **konkurentnost** ovog sektora.
6. Preduzeti neophodne mjere za uspostavljanje centralnih **poljoprivrednih informacionih sistema** i osigurati usklađenost između različitih sistema u cijeloj BiH.
7. Pripremiti i usvojiti sveobuhvatnu, višegodišnju, **cjelodržavnu strategiju za poljoprivredu i ruralni razvoj** uz višegodišnji budžet.
8. **Uskladiti mjere podrške** u cijeloj zemlji i postepeno ih usklađivati s *acquisem* EU.
9. Osigurati da svi **podzakonski akti** državnog Zakona o organizaciji tržišta **vina** budu na snazi do 2. kvartala 2026.
10. Pripremiti i usvojiti zakon o **organskoj proizvodnji**, u skladu s *acquisem* EU (4. kvartal 2026).
11. Usvojiti propise o politici kvaliteta u cijeloj BiH usklađene s *acquisem* EU, uključujući oblast **vina i jakih alkoholnih pića**.

SIGURNOST HRANE, VETERINARSKA I FITOSANITARNA POLITIKA (POGLAVLJE 12)

1. Izgraditi i održavati pouzdan i održiv sistem registracije životinja i vakcinacije gdje god je to svrsishodno kao mjera za poboljšanje kontrole bolesti životinja.
2. Intenzivirati praćenje i nadzor kontrole bolesti životinja. Posebno, provoditi kampanje za vakcinaciju protiv bjesnila i bruceloze i dugoročno intenzivirati mjere za suzbijanje bolesti.
3. Hitno osigurati usklađenost s *acquisem* EU u oblasti sigurnosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike, posebno u pogledu zakona o hrani, zdravlju životinja i bilja, kao i zakona o službenim kontrolama, tako što će se bez odlaganja usvojiti ovi propisi na državnom nivou.
4. Centralni nadležni organi za sigurnost hrane, veterinarsku i fitosanitarnu politiku treba da unaprijede svoje funkcije i odgovornosti u lancu upravljanja u skladu s *acquisem* EU.
5. Hitno ojačati i unaprijediti institucionalne i upravne kapacitete, uključujući inspekcijiska tijela i laboratorije.
6. Potrebno je da BiH ubrza pripreme za uspostavu državnih referentnih laboratorija, kroz daljnje usklađivanje s *acquisem*, posebno putem povećane akreditacije laboratorijskih metoda koje se koriste u higijenskoj, veterinarskoj i fitosanitarnoj kontroli te kontroli hrane i hrane za životinje.
7. Naglasiti važnost primjene i poštivanja pravila EU kako bi se osigurala i zadržala odobrenja za proizvode i pristup tržištu EU. U tom kontekstu, važno je postupati po svim preporukama revizije tako što će se izraditi odgovarajući akcioni planovi i provoditi korektivne radnje bez odlaganja kako bi se osigurala ciljana podrška u pogledu usklađivanja i pristupa tržištu EU.
8. Konkretniji, opetovani nedostaci utvrđeni u dva revizijska postupka, uprkos predloženim i djelimično provedenim korektivni mjerama, uključuju:

Mlijeko i mliječni proizvodi, 2023-7742;

- saradnja, koordinacija i izvještavanje s ciljem jačanja povjerenja u utvrđeni sistem kontrole u državi i njegovu pouzdanost i;
- odobravanje centara za prikupljanje mlijeka i ponovna procjena svih registriranih centara u okviru tog sistema.

Meso (govedina, ovčatina i kozetina), 2022-7509;

- tačnost baze podataka o kretanju životinja i sljedivosti, što dovodi do slabljenja povjerenja u sistem;
  - organizacija službenih kontrola zdravlja životinja u malim objektima i na stočnim pijacama, i;
  - efikasnost sistema nadzora i ranog otkrivanja, kao i izrada kriznih planova i priručnika za upotrebu, gdje je to potrebno.
9. U svjetlu novih zahtjeva za pristup tržištu, odrediti prioritete fokusirajući se na moguće rezultate već pokrenutih zahtjeva za pristup tržištu.
  10. Opća i zajednička ograničenja, već ranije utvrđena u pogledu tehničkih kapaciteta i infrastrukture za ispunjavanje obaveza ispitivanja, kako je to predviđeno Uredbom o službenim kontrolama, trebaju se otkloniti bez daljnjeg odgađanja. Kako su mnogi od ovih tehničkih nedostataka zajednički većini sektora i opće naravi, takva pitanja, ako to već nije učinjeno, mogla bi se mogla rješavati horizontalno na nivou BiH kako bi se

potaknulo napredovanje u pojedinim sektorima.

RIBARSTVO (POGLAVLJE 13)

1. Nastaviti s pripremnim radom i informirati Komisiju o trenutnom stanju cjelodržavne strategije za ribarstvo i akvakulturu i o Akcionom planu za usklađivanje s acquisem u ovom sektoru (npr. usklađivanje s Uredbom o organizaciji zajedničkog tržišta, okvirom za prikupljanje podataka), što je od ključne važnosti za usklađivanje sa Zajedničkom ribarstvenom politikom i dalju pomoć.
2. Konsultirati Komisiju o nacrtu cjelodržavne strategije za ribarstvo i akvakulturu čim bude dostupna.
3. Ojačati upravne i finansijske kapacitete neophodne za provedbu politike ribarstva i kontrolnih mjera, i riješiti ostala neriješena pitanja kao što je uspostavljanje i upravljanje registrom flote.
4. Nastaviti s usklađenim prikupljanjem podataka i statistika za cijelu zemlju o ulovu i iskrcajima po vrsti ribe, i dostaviti najnovije podatke o aktivnostima uključujući radionice i dijeljenje relevantne dokumentacije o operativnim planovima i dogovorenim metodologijama.